

Helse- og omsorgsdepartementet

Vår ref : FJ
Deres ref :
Dato : 25. november 2014

Høringsuttalelse fra LHL knyttet til Forslag til endring av pasient- og brukerrettighetsloven og forslag om ny forskrift om pasientreiser**LHL vil innledningsvis bemerke at:**

LHL er opptatt av at reisekostnadene ved en pasientreise ikke øker som følge av nye regler. LHL mener det er viktig at det etableres brukervennlige systemer som også ivaretar de som ikke kan benytte selvbetjeningsløsninger.

Merknader til forslaget

LHL ser at det er fordeler knyttet til å innføre en standardsats for dekning av reiseutgifter for reiser under 300 km. Det vil bidra til at den enkelte i større grad selv kan velge transportmiddel. Samtidig må ikke satsen settes så lavt at for eksempel reelle utgifter ved bruk av offentlige transportmidler ikke blir dekket fullt ut.

LHL mener bruk av rutegående båt må dekkes fullt ut når dette er det mest hensiktsmessige transportmidlet. I noen tilfeller vil det da ikke være tilstrekkelig å fravike standardsatsen og istedenfor dekke etter hva billigste rutegående transportmiddel koster.

LHL støtter ikke at de som av helsemessige grunner må bruke bil skal få en lavere km sats enn det som gjelder i dag. I høringsnotatet fremgår det at dette gjaldt 65 % av reisene i 2013.

Forslaget innebærer dermed at et stort flertall får dekket mindre av sine reiseutgifter enn etter dagens regler. Det er heller ikke fremlagt beregninger som viser at disse får en overkompensasjon i dag.

LHL er positive til den forenklingen det legges opp til av dokumentasjon av utgifter. Men det er viktig at de elektroniske løsningene som etableres er universelt utformet og at det også blir gjort mulig å dokumentere utgifter uten å måtte bruke den elektroniske løsningen. Vi vil her peke på at mange brukere av ulike grunner vil ha problemer med å anvende elektroniske løsninger. LHL kan støtte at utgiftene beregnes med utgangspunkt i oppholdssted og med en hovedregel om at dekningen ikke skal overstige kostnaden ved å reise fra bosted. LHL er enig i at det er behov for en unntaksregel. For eksempel at en pasient som er på en opptreningsinstitusjon får dekket reiseutgiftene til sykehus selv om utgiftene blir høyere enn ved reise fra bosted.

LHL har lenge etterlyst et klarere regelverk som sikrer at pasienten betaler vanlig egenandel ved reise til en annen helseregion når dette er geografisk nærmeste sted helsetjenesten ytes. LHL er derfor glad for at dette tas uttrykkelig inn i det nye regelverket.

LHL er sterkt imot at det nå innføres som hovedregel en forhøyet egenandel på 400 kroner hver vei når pasient reiser utenfor egen helseregion. Det følger av høringsnotatet at det gjelder unntak når “det regionale helseforetaket ikke tilbyr helsehjelpen i pasientens bostedsregion”. Videre står det at “Dette skal ikke omfatte tilfeller der det eksisterer et tilbud, men pasienten må vente på behandling”.

Det betyr for eksempel at om Haukeland universitetssjukehus av kapasitetshensyn henviser en pasient til et helseforetak utenfor egen region, blir pasienten belastet med en egenandel på inntil 800 kroner. En pasient som av kapasitetshensyn henvises til sykehus i en annen region, vil ofte føle at man ikke har noe reelt valg og vil takke ja til tilbudet. Dermed blir det helt tilfeldig hvem som må betale 800 kroner og hvem som slipper.

For å sikre at fritt sykehusvalg er en reell mulighet for alle, mener LHL at egenandeler for reiser utenfor egen helseregion også ved fritt sykehusvalg skal ha samme satser som andre pasientreiser.

LHL er enig i at begge foreldre må få dekket reiseutgifter ved innleggelse selv om de ikke fysisk følger barnet. Det er mest hensiktsmessig at dette ikke krever innkalling fra sykehus. Uansett hva sykehuset måtte mene om nødvendigheten av å innkalle, må det antas at barnet vil ha behov for at begge foreldrene er til stede. Av samme grunn bør reiseutgifter for begge dekkes uavhengig av årsaken til innleggelsen. Knyttet for eksempel retten til dekning opp mot om det er gitt rett til pleiepenger, vil det avskjære foreldre som ikke er yrkesaktive fra å få dekket reiseutgifter.

LHL reagerer svært negativt på forslaget om at pasienter som ikke henvises til Glittreklinikken fra et helseforetak, må betale en egenandel på inntil 800 kroner om de ikke bor i Helse Sør-Øst. Glittreklinikken mottar pasienter fra hele landet. De fleste pasienter som kommer til Glittreklinikken er henvist fra fastlege. Forslaget innebærer derfor at mange pasienter vil få økt sine reiseutgifter kraftig. Dette kan unngås ved at de isteden henvises fra sykehus. Det kan umulig være en formålstjenlig bruk av ressurser. LHL mener derfor at både hensynet til pasienten og kostnadssiden ved å kreve henvisning fra helseforetak, tilsier at reiseutgiftene dekkes som i dag.

Med vennlig hilsen

Generalsekretær